

בש"פ 3579/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 3579/16

לפני:
העוררת:
כבוד השופטת א' חיות
מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב:
פלוני

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
במ"ת 27313-03-16 שניתנה ביום 2.5.2016 על ידי
כב' השופט ב' שגיא

תאריך הישיבה:
כ"ו בניסן התשע"ו (4.5.2016)

בשם העוררת:
עו"ד רחל זוארץ-לוי

בשם המשיב:
עו"ד משה מורגנשטיין

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ב' שגיא) במ"ת 27313-03-16 מיום 2.5.2016
בה הורה על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בביתו.

1. נגד המשיב הוגש ביום 14.3.2016 כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות מין בבנותיה הקטינות של בת זוגו
לשעבר (להלן: המתלוננות). על פי עובדות כתב האישום בתקופה שבין שנת 2005 לשנת 2008 התגורר המשיב עם

המתלוננות ועם אמן. במהלך תקופה זו, כך על פי הנטען, ביצע המשיב מעשים מגונים במתלוננות ואנס אחת מהן מספר רב של פעמים. בד בבד עם הגשת כתב האישום עתרה המדינה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו בטענה כי נשקפת ממנו מסוכנות רבה וכי קיים חשש שינסה לשבש את ההליכים בעניינו אם ישוחרר ממעצר. בדיון שהתקיים בבקשת המעצר ביום 24.3.2016 הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתו אך טען כי לא נשקפת ממנו מסוכנות המצדיקה את המשך מעצרו מאחורי סורג ובריאח ובית המשפט קמא הורה על הגשת תסקיר מעצר בעניינו.

2. בתסקיר המעצר שהוגש ציין שירות המבחן כי התרשם מהמשיב כאדם אימפולסיבי וילדותי המגלה קשיים בדחיית סיפוקים ונטייה לקבלת החלטות פזיזות ובלתי שקולות. כמו כן התרשם שירות המבחן כי המשיב מגלה תפקוד בלתי יציב בכל מישורי חייו הבא לידי ביטוי בקושי לנהל קשרים זוגיים יציבים ובריאים. עוד התרשם שירות המבחן כי המשיב מגלה צרכים מיניים מוגברים, בעיקר בעתות דחק ולחץ נפשי, ורואה בפעילות מינית מפלט מהתמודדות ישירה עם קשייו הרגשיים והזוגיים. כמו כן ציין שירות המבחן כי אף שהמשיב שלל משיכה לקטנים ולגברים לא ניתן לשלול קיום אוריינטציה מינית פוגענית מצדו של המשיב. כמו כן העריך שירות המבחן כי נוכח מאפייני אישיותו, יתקשה המשיב להתמודד עם תנאים מגבילים לאורך זמן וישנו סיכון כי יפר את תנאי השחרור שייקבעו לו. עם זאת, שירות המבחן לא שלל את האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר אך סבר כי על מנת לצמצם את המסוכנות הנשקפת ממנו נדרשת במקרה דנן חלופת מעצר הדוקה והרמטית אשר לא תאפשר לו לבוא במגע עם קטנים או גישה לרשת האינטרנט. בהתייחס לחלופת המעצר המוצעת על ידי המשיב בביתו בפיקוח אישתו ובני משפחתו, סבר שירות המבחן כי חלופה זו אין בה כדי לאיין את מסוכנותו. שירות המבחן התרשם כי אישתו ואמו של המשיב אינן מתאימות לפקח עליו, ובאשר לשניים מאחיו (יעקב ושמואל) ציין כי אף שהם מסוגלים לשמש כדמויות סמכותיות עבור המשיב יש צורך כי יעברו הכנה אשר תעמיק את מודעותם לאחריות הכרוכה בפיקוח עליו. מטעמים אלו באותו התסקיר לא בא שירות המבחן בהמלצה בנוגע לשחרורו של המשיב ממעצר.

3. ביום 17.4.2016 התקיים דיון נוסף בבקשת המעצר ובסיומו קבע בית המשפט קמא כי יש לבחון את האפשרות להשמתו של המשיב במעצר בפיקוח אלקטרוני בביתו והורה לשירות המבחן לבחון מפקחים נוספים מטעמו. בית המשפט ציין כי אף שמעובדות כתב האישום עולה כי נשקפת מהמשיב מסוכנות רבה, לא ניתן להתעלם מן הזמן הרב שחלף מאז שביצע לכאורה את העבירות המיוחסות לו וכן מכך שהוא נעדר כל עבר פלילי. מטעמים אלו, ונוכח העובדה ששירות המבחן לא שלל את האפשרות לשחררו של המשיב לחלופת מעצר, קבע בית המשפט קמא כי יש לשקול במקרה דנן מעצר בפיקוח אלקטרוני אשר יהיה בו כדי לפצות על חולשת המפקחים המוצעים על ידי המשיב ולצמצם את הסיכון הנשקף ממנו.

4. בעקבות החלטתו זו של בית המשפט קמא, הגיש שירות המבחן תסקיר משלים בו התייחס למפקחים נוספים שהוצעו על ידי המשיב. שירות המבחן התרשם כי שני אחים נוספים אשר הוצעו על ידי המשיב כמפקחים (מאיר ויונתן) יתאימו למשימה ויוכלו לפקח עליו באופן יעיל (לגבי מאיר הוספה הסתייגות מסוימת). אשר לאביו של המשיב ציין שירות המבחן כי על אף שיתקשה להוות דמות סמכותית עבורו, נוכחותו תשפיע עליו באופן חיובי ותפחית מהסיכון הנשקף ממנו. יתר המפקחים שהוצעו על ידי המשיב נמצאו כבלתי מתאימים. בהתייחס לאפשרות כי המשיב יושם תחת פיקוח אלקטרוני ציין שירות המבחן כי פיקוח כאמור יציב למשיב גבול ברור ויחזק את יכולתו להתמודד עם התנאים המגבילים שייקבעו לו וזאת בצירוף מפקחים מתאימים אשר יהיה בכוחם לצמצם את מסוכנותו.

5. בדיון שהתקיים בבקשת המעצר ביום 2.5.2016 הורה בית המשפט קמא על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בביתו, תחת פיקוחם של כל אחד מן המפקחים הבאים: אביו, אחיו יונתן ואחיו יעקב ושמואל. בית המשפט קמא קבע כי כל אחד מהמפקחים יידרש לחתום על ערבות בסך 300,000 ש"ח וכי המשיב עצמו יידרש לחתום על ערבות עצמית בסך 500,000 ש"ח. כמו כן הורה בית המשפט קמא על הפקדת ערבות בנקאית בסך 100,000 ש"ח ועל הפקדת דרכונו של המשיב. בהחלטתו דחה בית המשפט קמא את טענת המדינה לפיה העובדה שבביתו של המשיב מתגורר קטין בן 9 (בנה של אשת המשיב מנישואיה הקודמים) אינה מאפשרת לו לשהות שם. זאת, כך נקבע, משום שעבירות המין המיוחסות למשיב בוצעו לכאורה בקטניות ולא בקטנים ולפיכך ניתן לצמצם את מסוכנותו של המשיב על ידי איסור כניסה של קטניות לבית. בנוסף דחה בית המשפט קמא את הטענה כי אין במפקחים המוצעים על ידי המשיב כדי לאיין את מסוכנותו. לעניין זה קבע בית המשפט קמא כי מפקחים אלו נמצאו מתאימים על ידי שירות המבחן וכי בפיקוח האלקטרוני יש כדי לפצות על חולשת הפיקוח האנושי.

6. המדינה הגישה ערר על החלטתו של בית המשפט קמא בו היא טוענת כי נוכח המסוכנות הרבה הנשקפת מהמשיב והערכתו של שירות המבחן לפיה קיים סיכון משמעותי לביצוע עבירות מין נוספות מצדו, שגה בית המשפט משקבע כי ניתן לאיין את מסוכנותו באמצעות מעצר בפיקוח אלקטרוני. עוד טוענת המדינה כי שגה בית המשפט קמא משנתן משקל מכריע לעברו הנקי של המשיב ולחלוף הזמן מאז ביצוע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום. לשיטתה נתונים אלו מתגמדים אל מול חומרת העבירות המיוחסות למשיב והתקופה הממושכת שבמהלכה לכאורה בוצעו. המדינה מוסיפה וטוענת בהקשר זה כי השיקול בדבר חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות אינו רלבנטי לענייננו גם מן הטעם שישנה הערכה עדכנית של שירות המבחן בדבר מסוכנותו הגבוהה של המשיב. עוד טוענת המדינה כי שגה בית המשפט קמא משלא נתן משקל להסתייגויות שהביע שירות המבחן מהמפקחים המוצעים על ידי המשיב ולשיטתה לא היה מקום להסתפק במקרה דנן במפקחים שיש ספק בנוגע למסוגלותם לבצע את תפקידם כנדרש. לבסוף טוענת המדינה כי שגה בית המשפט קמא משקבע כי העובדה שהעבירות המיוחסות למשיב בוצעו בקטניות מלמדת כי לא נשקפת ממנו סכנה לקטין המתגורר בביתו. זאת, כך נטען, נוכח הערכתו של שירות המבחן כי לא ניתן לשלול אפשרות שהמשיב נמשך גם לקטנים והמלצתו המפורשת כי לא יבוא עמם במגע, כמו גם התרשמותו לפיה הסיכון מפני המשיב מתגבר כאשר הוא נתון במצבי לחץ. לבסוף נטען כי היה מקום ששירות המבחן יברר את השפעת שחרורו של המשיב למעצר בית בפיקוח אלקטרוני על המתלוננת.

7. המשיב טוען מנגד כי העבירות המיוחסות לו אינן מלמדות כי נשקפת ממנו סכנה לציבור הרחב ולפיכך ניתן לאיין את מסוכנותו הנטענת באמצעות חלופת מעצר. המשיב מוסיף וטוען כי נוכח העובדה שלא ביצע כל עבירה במהלך 8 השנים שחלפו מאז ביצוען לכאורה של העבירות המיוחסות בכתב האישום, וזאת על אף שבמהלך תקופה זו התגורר בחברת קטנים, מלמדת אף היא כי לא נשקפת ממנו מסוכנות המצדיקה להותיר אותו במעצר מאחורי סורג וברית. עוד טוען המשיב כי צדק בית המשפט קמא משקבע כי הוא אינו מהווה סכנה לקטין המתגורר בבית נוכח העובדה שהעבירות המיוחסות לו בוצעו לכאורה בקטניות והוא מוסיף כי ממילא לא יישאר עם הקטין לבדו. המשיב מבהיר בהקשר זה כי הוא אינו מתנגד לכך שייאסר עליו לבוא במגע עם קטניות. בנוסף טוען המשיב כי המדינה מתעלמת בטיעוניה מהערבויות הכספיות הנכבדות שקבע בית המשפט קמא כתנאי למעצרו בפיקוח אלקטרוני, ועוד הוא טוען כי נוכח העובדה שמשפטו יארך זמן רב והעובדה שאין לחובתו הרשעות קודמות, מעצרו עד תום ההליכים יפגע בזכויותיו יתר על המידה. לבסוף הוא טוען כי אין מקום במקרה דנן להידרש לעמדת המתלוננת ולדבריו עמדתה ברורה מראש בהינתן העובדה שבעבר ביקשה וקיבלה מאבי המשיב סך של 50,000 ש"ח כ"דמי שתיקה".

8. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל.

במקרה דנן אין חולק על קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, והשאלה בה יש להכריע היא האם יש בחלופת המעצר עליה הורה בית המשפט קמא כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב (ראו והשוו: בש"פ 2006/10 מדינת ישראל נ' פלוני (15.3.2010)). בהקשר זה יש אכן משקל ממשי לחלוף הזמן ולעובדה שהמשיב לא הסתבך בפלילים בכל אותה תקופה. עם זאת, מן הראוי לייחס משקל של ממש גם להערכתו של שירות המבחן שלא ניתן לשלול את האפשרות שהמשיב נמשך גם לקטינים בשל האוריינטציה המינית הכאוטית שלו ומהמלצתו המפורשת כי לא יבוא במגע עם קטינים. כמו כן יש לייחס משקל של ממש להערכת שירות המבחן כי דחפיו המיניים של המשיב מתגברים בעתות לחץ וכי הוא רואה בפעילות מינית מפלט מהתמודדות עם צרותיו. בנסיבות אלו, שגה לטעמי בית המשפט קמא משקבע כי העובדה שבבית בו עתיד המשיב לשהות במעצר בפיקוח אלקטרוני מתגורר קטין אין בה כדי לשלול חלופה זו. יתרה מכך – האיסור על כניסת קטינות למקום מעצר-הבית לא מצא את מקומו בין התנאים שקבע בית המשפט קמא. כמו כן, אין בהחלטתו של בית המשפט קמא התייחסות להמלצת שירות המבחן שלא לאפשר למשיב גישה לרשת האינטרנט ולא ברור כלל אם תנאי זה מתקיים בבית בו הוא מבקש לשהות בפיקוח. זאת ועוד, בית המשפט קמא לא התייחס בהחלטתו להסתייגויות שהביע שירות המבחן מהמפקחים המוצעים על ידי המשיב. באשר לאביו של המשיב קבע בית המשפט קמא כי הוא יוכל לשמש עליו כמפקח יחיד וזאת למרות שצוין בתסקיר המבחן כי הוא יתקשה להוות עבורו דמות סמכותית, ובאשר ליעקב ושמואל נקבע כי הם יוכלו לפקח על המשיב אם יעברו הכנה מתאימה עליה המליץ שירות המבחן. אך בית המשפט לא ציין דבר בהקשר זה ועל כן, לא ברור האם הכנה כזו אכן בוצעה.

9. מטעמים אלו יש לקבל את הערר ולהורות כי המשיב ייוותר בשלב זה במעצר מאחורי סורג ובריח. עם זאת, נוכח חלוף הזמן מאז ביצוע לכאורה של העבירות המיוחסות למשיב והעובדה שנכון להיום אין חשד כי בתקופה שחלפה מאז ביצוע ביצע עבירות מין נוספות, אין לסתום את הגולל על אפשרות שחרורו של המשיב לחלופת מעצר ובלבד שתוצע על ידו חלופה התואמת את המלצות שירות המבחן בעניינו.

הערר מתקבל כמפורט לעיל.

ניתנה היום, כ"ז בניסן התשע"ו (5.5.2016).

ש ו פ ט ת